

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2022. május 4., szerda

Tartalomjegyzék

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás az egyes büntetőjogi tárgyú igazságügyi miniszteri rendeletek módosításáról szóló
12/2022. (IV. 26.) IM rendelethez

564

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

az egyes büntetőjogi tárgyú igazságügyi miniszteri rendeletek módosításáról szóló 12/2022. (IV. 26.) IM rendelethez

Ezen indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. §-a alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Az egyes büntetőjogi tárgyú igazságügyi miniszteri rendeletek módosításáról szóló rendelettervezet elsődlegesen az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXXIV. törvénnyel (a továbbiakban: 2021. évi CXXXIV. törvény) összefüggésben szükséges igazságügyi miniszteri rendeleteket érintő, továbbá az időközben felmerült jogalkalmazói problémákat orvosló módosításokat tartalmazza.

A tervezet erre tekintettel az alábbi rendeletek módosítására tesz javaslatot:

- lefoglalás és a büntetőeljárás során lefoglalt dolgok kezelésének, nyilvántartásának, előzetes értékesítésének és megsemmisítésének szabályairól, valamint az elkobzás végrehajtásáról szóló 11/2003. (V. 8.) IM–BM–PM együttes rendelet,
- a bűnügyi nyilvántartási rendszer egyes nyilvántartásai részére történő adatközlés szabályairól szóló 20/2009. (VI. 19.) IRM rendelet [a továbbiakban: 20/2009. (VI. 19.) IRM rendelet],
- a Pártfogó Felügyelői Szolgálat tevékenységéről szóló 8/2013. (VI. 29.) KIM rendelet (a továbbiakban: Pfr.),
- a büntetés-végrehajtási intézetekben fogvatartott elítéltek és egyéb jogcímen fogvatartottak egészségügyi ellátásáról szóló 8/2014. (XII. 12.) IM rendelet,
- a kényszergyógykezelés és az ideiglenes kényszergyógykezelés végrehajtásáról, valamint az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet feladatairól szóló 13/2014. (XII. 16.) IM rendelet,
- a büntetés-végrehajtási intézetben fogvatartott elítéltek és egyéb jogcímen fogvatartottak fegyelmi felelősségéről szóló 14/2014. (XII. 17.) IM rendelet,
- a büntetés-végrehajtási intézetben fogvatartott elítéltek és egyéb jogcímen fogvatartottak letétjének kezeléséről és a birtokukban lévő külföldi fizetőeszközzel kapcsolatos eljárásról szóló 15/2014. (XII. 17.) IM rendelet [a továbbiakban: 15/2014. (XII. 17.) IM rendelet],
- a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbíróság helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól szóló 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet [a továbbiakban: 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet],
- a büntető ügyekben közvetítői tevékenységet végző pártfogó felügyelő képesítési követelményeiről szóló 38/2015. (XII. 21.) IM rendelet,
- a fogva tartott személy esetében a büntetőeljárás lefolytatása, továbbá a büntetőügyekben hozott határozatok végrehajtása során a bíróságokra és egyéb szervekre háruló feladatokról szóló 9/2018. (VI. 11.) IM rendelet [a továbbiakban: 9/2018. (VI. 11.) IM rendelet] és
- az egyes büntetőeljárás cselekményekre és a büntetőeljárásban részt vevő személyekre vonatkozó szabályokról szóló 12/2018. (VI. 12.) IM rendelet [a továbbiakban: 12/2018. (VI. 12.) IM rendelet].

Az 1. §-hoz

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 321. § (5) bekezdésében meghatározott esetekben a terheltől vagy a bűncselekmény elkövetésével megalapozottan gyanúsítható személytől lefoglalt dolog a bíróság határozata alapján az állam tulajdonába kerül. Arra az esetre, ha az állam tulajdonába kerülő bűnjel külföldi fizetőeszköz, amelynek őrzését és kezelését a Kincstár hajtja végre, szükséges egyértelművé tenni a végrehajtási feladatokat. A módosítás szerint ilyen esetben a bíróságnak fel kell hívnia a Kincstárt arra, hogy az általa kezelt számláról a külföldi fizetőeszköz ellenértékét utalja át a törvényszék gazdasági hivatalának számlájára.

A 2. §-hoz

A módosítás terminológiai korrekciót hajt végre arra tekintettel, hogy a „törvényszék gazdasági hivatala” megnevezés helyett a „BGH” rövidítés korábban a jogszabályban már bevezetésre került.

A 3–5. §-hoz és az 1–12. mellékletehez

1. Ahhoz, hogy a foglalkozástól való végleges eltiltás a bünyügyi nyilvántartásból megfelelő módon megismerhető legyen az adatigénylő hatóságok vagy személyek számára, az erre vonatkozó, az eljáró bíróságtól érkező adatokat egységes tartalommal kell nyilvántartani. Ennek érdekében a 20/2009. (VI. 19.) IRM rendelet mellékleteiben szereplő 4–6. adatlapokat (szankció adatai) pontosítani szükséges.
2. A Btk. 92–92/B. §-a értelmében a kiszabott szabadságvesztésbe be kell számítani az előzetes fogvatartás, a bünyügyi felügyelet (amelynek során a bíróság a terhelt számára előírta, hogy lakást, egyéb helyiséget, intézményt vagy ahhoz tartozó bekerített helyet engedély nélkül nem hagyhat el), – a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény szerint lefolytatott perújítási eljárást követően, a perújítással érintett cselekmény miatt – a szabálysértési eljárásban kiszabott és végrehajtott elzárás teljes tartamát, illetve – ha rendkívüli jogorvoslat vagy a megismételt eljárás eredményeként hozott ítélet az alapügyben hozott határozatot megváltoztatja – az alapügyben kiszabott és végrehajtott bünyítést vagy intézkedést is be kell számítani.

A szabadságvesztés végrehajtásába beszámított időről való adatközlésre a 20/2009. (VI. 19.) IRM rendelet a bíróságot jelöli ki, amelyet a nyilvántartásba vételt megalapozó (vagy a nyilvántartásban kezelt adatok megváltozását eredményező) határozat jogerőre emelkedése vagy véglegessé válása napjától számított három munkanapon belül kell teljesíteni.

A bünyítések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (a továbbiakban: Bv. tv.) 48. § (1) bekezdés b) pontja alapján szabadságvesztés kiszabása esetén a bv. bíró a bíróság ügydöntő határozatának rendelkező része és az értesítőlapok alapján megvizsgálja, hogy a beszámítás alapján az elítélt a szabadságvesztést kitöltötte-e. Ha a beszámítás alapján az elítélt a szabadságvesztést teljesen kitöltötte, a 9/2018. (VI. 11.) IM rendelet 25. § (1) bekezdése alapján a bv. bíró az értesítőlapra bírói rendelvényt nem vezet, a felhívás érdekében nem intézkedik, így sem a bv. intézet, sem a bünyügyi nyilvántartó szerv nem fog arról értesülni. Egyéb esetekben a beszámítást a szabadságvesztés és az elzárás kezdő és utolsó napjának megállapításáról szóló 9/2014. (XII. 12.) IM rendelet alapján a bv. intézet végzi.

Mindezekre tekintettel a beszámított időről való adatközlést is a bv. bíró, illetve a bv. intézet részére kell előírni. A módosítás szerint a (per)bíróság ezzel kapcsolatos kötelezettsége a továbbiakban megszűnik, és amennyiben a bv. bíró azt állapítja meg, hogy az elítélt a kiszabott szabadságvesztést teljes mértékben kitöltötte, illetve a feltételes szabadságra bocsátáshoz szükséges idő letelt, akkor erről – a bíróság által megküldött 4–6. adatlaphoz kapcsolódó – pótlapon értesíti a bünyügyi nyilvántartó szervet, egyéb esetekben a szabadságvesztésbe beszámított pontos tartamot a bv. intézet állapítja meg, és erről a 8. adatlapon tájékoztatja a nyilvántartást.

3. 2021. május 1-jével hatályba lépett az egyrészt az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, másrészt az Egyesült Királyság közötti Kereskedelmi és Együttműködési Megállapodás, ami az uniós jog részét képező, közvetlenül alkalmazandó nemzetközi szerződés és az igazságügyi együttműködés területén az Egyesült Királyság jog- és intézményrendszerét olyan megbízhatónak tekinti és fogadja el, mint a tagállamokét, ezért számos tekintetben az uniós jogi aktusokban foglalt együttműködési formákat és intézményrendszert rendelni továbbalkalmazni a tagállamok és az Egyesült Királyság viszonylatában. Jelen tervezet a kapcsolódó végrehajtási szabályok kisebb kiegészítését célozza.
4. A 2021. évi CXXXIV. törvény 17. alcíme – 2022. június 28-i hatállyal – módosítja a Bnytv.-t a harmadik országbeli állampolgárokkal és a hontalan személyekkel szemben hozott ítéletekre vonatkozó információval rendelkező tagállamok azonosítására szolgáló központosított rendszer (ECRIS-TCN) létrehozására tekintettel. Az ehhez kapcsolódó kisebb kiegészítések valamennyi adatlapot érintik, emiatt a 20/2009. (IV. 19.) IRM rendelet adatlapjainak újramegállapítására kerül sor. E módosítások az alábbiak:
  - az „állampolgárság” szövegrész helyett az „állampolgárság(ok)” szöveg,
  - az „előző állampolgárság” szövegrész helyett az „előző állampolgárság(ok)” szöveg,
  - új mezők: „hontalan”, „állampolgársága ismeretlen”,
  - az érintett névadatainál külön kerül feltüntetésre a vezeték- és utónév.

A 6. §-hoz

A kormányhivatalok ügyrendje meghatározza az ügyelosztás rendjét is, ami kellő garanciát jelent, így ez esetben külön határozat meghozatala a kijelölésről szükségtelen adminisztratív terhet jelent. A módosítás ezért a határozattal történő kijelölés mellett ennek lehetőségét is a jogi szabályozás szintjére emeli, ugyanakkor a határozattal történő kijelölést az esetleges technikai hibák vagy speciális szervezeti szükségletek esetére továbbra is meghagyja.

A 7. §-hoz

A tolmács igénybevétele szükségességének vizsgálatára a pártfogó felügyelői vélemény és a környezettanulmány ügycsoportok vonatkozásában is felmerül.

A módosítás továbbá az ideiglenes jelleggel más helyen (pl. időnyomunka) vagy a fogvatartásban lévő érintett személy meghallgatása érdekében rendezi a környezettanulmány és a pártfogó felügyelői vélemény elkészítése körében a tartózkodás helye szerint és az egyébként illetékes kormányhivatalok közötti együttműködést.

A 8–9. §-hoz

A módosítás az átláthatóság érdekében újrendezi a pártfogó felügyelői vélemény I. részét. A pártfogó felügyelői vélemény I. részéből törölt adatok a pártfogó felügyelői vélemény III. részében, a szakmai ténymegállapítások körében is feltüntetésre kerülnek. A pártfogó felügyelői vélemény I. részének funkciója – az újrászabályozás eredményeként – a terhelt személyazonosító adatainak, elérhetőségének és az értékelést nem igénylő személyi körülményeinek (családi állapot, iskolai végzettség, munkahely, tanulmányok folytatásának helye) a bemutatása, továbbá a terhelttel kapcsolatos jelzések megtétele, úgymint emberkereskedelem áldozata lett-e. Az újrendezés kihat a II. rész felépítésére is.

A 10. §-hoz

A pártfogó felügyelői vélemény I. részének újrendezése alapjaiban kihat a III. rész szerinti szakmai ténymegállapítások körére. Egyrészt az I. rész adatköréből átkerültek azok a tények és körülmények, amelyek vizsgálatást igényelnek, így pl. az egészségi állapot, esetleges káros szenvedély. Ugyanakkor a feltárt tények, körülmények felsorolása további kiegészítése is indokolt a terhelt családi és lakhatási körülményeivel, a munkához vagy a tanuláshoz fűződő hozzáállásával, a közösségbe való beilleszkedési készségével, valamint az eljárás korai szakaszában lényeges információ lehet a közvetítői eljáráson való részvételhez viszonyulása.

A hatályos szabályozásban a III. részben is helyet kap a pártfogó felügyelő külön magatartási szabályokra vagy kötelezettségekre vonatkozó javaslata. Ugyanakkor ez logikailag inkább a pártfogó felügyelői vélemény IV. részébe illeszkedik, függetlenül attól, hogy a pártfogó felügyelő a szakmai ténymegállapítások alapján önmaga jut ilyen következtetésre, vagy az esetlegesen a kirendelő kérdésére adott véleményként jelenik meg. A nagyobb mértékű változásra tekintettel indokolt a rendelkezés újbóli megállapítása.

A 11. §-hoz

A pártfogó felügyelői vélemény IV. része jelenleg a kirendelői kérdésekre adott válaszokat és szükség szerinti javaslatokat tartalmazza. A szakértői ténymegállapítások mellett kiemelt jelentőséggel bír a pártfogó felügyelő szakmai javaslata, ami a jelenlegi szabályozás szerint a III. [lásd a Pfr. 9. § (2) bekezdésének utolsó mondatát] és a IV. részben is szerepel, de annak jelentősége indokolja, hogy külön részbe kerüljön, ezzel biztosítva a kirendelő számára a pártfogó felügyelői vélemény jobb átláthatóságát. Mindezek alapján célszerű, hogy a pártfogó felügyelői vélemény IV. részében önállóan jelenjen meg a pártfogó felügyelő javaslata mint „quasi szakvélemény”, valamint a kirendelői kérdésekre adott válaszok és az ezzel kapcsolatos pártfogó felügyelői szakmai következtetések, amelyek további büntetés-kiszabási értékelésre adnak lehetőséget. A IV. részben megmaradna az összegző vélemény is, ami a következtetések és javaslatok összefoglalása révén segíti a jogalkalmazót.

A kirendelő kérdései igen változatosak lehetnek, vonatkozhatnak egyáltalán a pártfogó felügyelet elrendelésének szükségességére, pl. fiatal-felnőtt korú próbára bocsátása esetén, ezért szükségtelen valamennyi egyedi, illetve külön magatartási szabály és kötelezettség felsorolása, elegendő a Btk. 71. § (2) és (3) bekezdésére és a Be. 419. §

(2) és (3) bekezdésére utalni a jogszabály szövegében, ezzel is egyszerűsítve a szabályozást. A módosítás a teljes szakaszt érinti, ezért annak újbóli megállapítása vált szükségessé.

A 12. §-hoz

Különös rendelkezések bevezetése indokolt a közérdekű munka vagy pénzbüntetés helyébe lépő szabadságvesztés elhalasztása körében elrendelt pártfogó felügyelői vélemény tartalmára vonatkozóan is, annak érdekében, hogy jobban szolgálhassa a döntés megalapozását.

A 13. §-hoz

A büntetőeljárásról szóló törvény és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi XLIII. törvény 266. § (1) bekezdése és 88. §-a alapján 2021. január 1. napjával a Be. és a Bv. tv. kiegészült a kegyelmi eljárásra vonatkozó részében a környezetanulmány készítésnek hatásköri szabályaival. A Be. 859. § (3a) bekezdése szerint a kegyelmi eljárásban a környezetanulmányt a pártfogó felügyelő készíti el, a Bv. tv. 45. § (6a) bekezdése szerint a környezetanulmányt a szabadságvesztést töltő vagy pártfogó felügyelet alatt álló, feltételes szabadságra bocsátott elítéltet érintő kegyelmi eljárás esetén a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelő, egyéb esetben a pártfogó felügyelő készíti el.

A kegyelmi kérelemhez kapcsolódó környezetanulmányra vonatkozóan a hatályos rendelet kizárólag a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelők esetén tartalmaz eltérő szabályokat [Pfr. 62/A. § (3e) bekezdés]. A kegyelmi kérelemhez kapcsolódó környezetanulmányra vonatkozó különös szabályok megállapítása során figyelembe kell venni, hogy az általános szabályokhoz (Pfr. 13–16/B. §) képest felépítésében egyszerűbb, ugyanakkor a kegyelmi felterjesztés során hasznosítható információkat tartalmazzon. Eljárási kegyelmi kérelem esetén a személyi körülmények ismerete a lényeges, továbbá az egészségi állapotra vonatkozó adatok, ha a kérelem erre hivatkozik. Míg végrehajtási kegyelem esetén indokolt számot adni a terheltnek, fiatalkorú esetén a környezetének az elkövetett bűncselekményhez való hozzáállásáról, arról, hogy szolgáltatott-e jóvátételt a sértettnek, vannak-e bűnismétlési kockázatok, amik miatt esetlegesen a büntetés elengedése vagy mérséklése nem szolgálná a büntetési célokat, vagy épp ellenkezőleg. A büntetőjogi joghátrányok alóli mentesítés iránti kérelemnél az is lényeges információ, hogy a jogkövető magatartás igazolását milyen körülmények támasztják alá. Estlegesen a kirendelő ügyészségnek, bíróságnak is lehetnek kérdései.

A 14. §-hoz

A fiatalkorúnak a javítóintézeti nevelésből történő ideiglenes elbocsátásáról való döntés során a pártfogó felügyelői vélemény tartalmi meghatározásakor az általánostól eltérő különös szakmai ténymegállapítások szükségesek a gyermek mindenekfelett álló érdekeinek feltárásához.

A 15. §-hoz

A megelőző pártfogás ügycsoport vonatkozásában is utalni szükséges tolmács igénybevétele szükségességének vizsgálatára, tekintettel arra, hogy a megelőző pártfogás gyermekvédelmi intézkedés, tolmács kirendelésére az eljáró gyámhatóság jogosult.

A 16. §-hoz

A módosítás technikai pontosítást végez el, továbbá a korábbi széttagolt megjelenítés helyett beiktat egy általános alkalmazási szabályt a szabálysértési ügyekre.

A 17. §-hoz

A közvetítő tájékoztatási kötelezettsége teljesítésének időbeliségére vonatkozóan a rendelkezés pontosítása szükséges az egységes joggyakorlat kialakítása érdekében. Gyakorlati szempontok – pl. a teljesítés helye kívül esik az adott kormányhivatal illetékességi területén – indokolják annak a lehetőségnek a bevezetését, hogy a megállapodás teljesítésének ellenőrzése során az illetékes kormányhivaltól eltérő kormányhivatal közvetítője legyen kijelölhető.

A 18. §-hoz

Eltérő gyakorlat alakult ki a tekintetben, hogy az a körülmény, hogy az elítélt fogva van, megalapozhatja-e az illetékesség megváltozását. A módosítás rögzíti azt az egyébként többségi álláspontot, miszerint a fogvatartás nem tekinthető a tényleges tartózkodási hely megváltozásának, ugyanis a Bv. tv. 3. § 14b. pontja a büntetőeljárástól független fogalom meghatározással él. A Bv. tv. 3. § 14b. pontja alapján az elítélt tényleges tartózkodási helyeként lakcím hiányában vagy a lakcím-től eltérően az az ingatlan tekinthető, ahol az elítélt ténylegesen tartózkodik, továbbá közérdekű munka vagy pártfogó felügyelet végrehajtása szempontjából az elítélt munkahelye. A Be. fogalom meghatározásától eltérően tehát a Bv. tv. a fogvatartás helyét nem vonja a tényleges tartózkodási hely fogalma alá, mivel a fogvatartás adott esetben a más büntetés, illetve intézkedés végrehajtásának megszakítását vagy szünetelését eredményezi. Ha az elítélt fogvatartásba kerül, annak idejére a közérdekű munka végrehajtása megszakad, de ez nem alapozza meg a közérdekű munka végrehajtására vonatkozó kezdő iratnak illetékességből a fogvatartás helye szerinti kormányhivatalhoz történő áttételét. A fogvatartás ténye az elítélt részére küldendő hivatalos iratok kézbesítési módjára van kihatással.

A 19. §-hoz

A Bv. tv. 2021. január 1-jével megállapított 31/A. §-ára tekintettel indokolt a Pfr. 25. § (2) bekezdésének kiegészítése a más ügyben elrendelt kiutasítás mint kizáró ok bekövetkezése esetén irányadó intézkedéssel. Figyelemmel arra, hogy ez esetben ugyancsak be kell szerezni az ügydöntő határozatot, célszerű ezt a d) pont kiegészítésével elvégezni. A módosítás továbbá korrigálja a Bv. tv.-re történő hivatkozást, mivel az újonnan beiktatott 12. §-ban kerül először bevezetésre a rövid megjelölés.

A 20. §-hoz

A közérdekű munka kezdő napjának a munkahely-kijelölő határozatba foglalásával lényegében okafogyottá vált az 1. melléklet szerinti felhívás kiküldése, hiszen minden egyéb garanciális elem is szerepel a határozatban (figyelmeztetés a munkavégzés megkezdésének elmulasztására). A jövőben az 1. melléklet szerinti felhívást a közérdekű munka megkezdése új időpontjának kitűzése esetén küldi meg a pártfogó felügyelő az elítéltnak. Tekintve, hogy a Pfr. 30. § (4) bekezdése a felülvizsgálati kérelem hiányában véglegessé vált határozatnak a kézbesítési szabályai szerepelnek, szükséges a (8) bekezdésben is rendezni a bírósági felülvizsgálati kérelem visszavonása vagy elbírálásáról meghozott büntetés-végrehajtási bírói határozat napjával véglegessé vált munkahely-kijelölő határozatnak a munkahely részére történő megküldését. A módosítás ezt egy egyszerűsítéssel a (4) bekezdés alkalmazására utalással oldja meg.

A 21. §-hoz

A pártfogó felügyelő a Bnytv. 17. § (6a) pontja alapján a közérdekű munka teljesítésének vagy végrehajthatósága megszűnésének napját köteles közölni a bűnügyi nyilvántartó szervvel. Ez egy szűkebb adatkör a befejezéshez képest, ezért indokolt egy külön bekezdésben történő megjelenítése.

A 22. §-hoz

A Bv. tv. 19. § (2) bekezdése alapján a közérdekű munka végrehajtása körében az ismeretlen helyen tartózkodó elítélt felkutatása érdekében a végrehajtásért felelős szerv is jogosult az elítélt lakcímének megállapítása iránt intézkedni. A Pfr. 35. §-a úgyszintén rendelkezik az elítélt tényleges tartózkodási helyének megállapítása iránt tehető lépésekről. A területi pártfogó felügyelői szolgálatok a felkutatás keretében első lépésként a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból adatot kérnek, illetve ellenőrzik a büntetés-végrehajtás nyilvántartásában is az elítélt adatait.

A gyakorlatban a fokozatosság elvére figyelemmel a körözés, illetve az elfogatóparancs indítványozása előtt a pártfogó felügyelők rendszerint a rendőrség felé élnek megkereséssel az elítéltnak az utolsó ismert lakcímén vagy tényleges tartózkodási helyén történő ellenőrzése céljából. A rendőrségi közreműködésnek hosszú ideje ez a formája az elítélt tartózkodási helyének felkutatása során, amely célravezető, és a végrehajtást elősegíti anélkül, hogy a jelentős adminisztratív terhekkel járó körözés kibocsátására lenne szükség. Ennek jogszabályi szintre emelését végzi el a módosítás.

A 23. §-hoz

A pártfogó felügyelet végrehajtása során is felmerülhet a kormányhivatalok közötti együttműködés szükségessége, amely felveti annak meghatározását is a szabályozásban, hogy ez a közreműködés miben nyilvánulhat meg, pontosabban mire irányulhat a megkeresés. A közreműködés szükségességét leginkább a pártfogolt tartózkodási helyének rövidebb időszakra, idényjelleggel történő megváltozása indokolja. Értelemszerűen nem érhető ide az az eset, ha – az illetékesség megváltozását megalapozó módon – a tartózkodási hely lakcímnnyilvántartásba történő bejegyzéssel változik meg.

A 24. §-hoz

A hozzátartozó sérelmére elkövetett, súlyos, személy elleni erőszakos bűncselekmények elkövetői tekintetében indokolt speciális szabályozás beiktatása a pártfogó felügyelői terv tartamát illetően a jelentkezési kötelezettség gyakorisága minimumának, illetve a gyermekkorú érintett esetén a társszervekkel való együttműködés mikéntjének a meghatározásával.

A 25. §-hoz

A rendőrségi közreműködésnek hosszú ideje működő formája ez a pártfogolt tartózkodási helyének felkutatása érdekében tett intézkedésként. A pártfogó felügyelet végrehajtása során a rendőrség pártfogó felügyelői szolgálat általi megkeresését a Bv. tv. 310. § (4) bekezdés a) pontja alapozza meg. Ennek jogszabályban történő megjelenítését végzi el a módosítás.

A 26. §-hoz

A reintegrációs őrizetbe helyezett, feltételesen szabaduló vagy utógondozott elítéltek bűnismétlési és visszaesési kockázatának csökkentésére irányuló „Félutas ház” program alapvető célja olyan komplex szolgáltatás nyújtása, amely a visszaesés megelőzésének négy alappillérét – így a lakhatást, az emberi kapcsolatok lehetőségét, a munkaerőpiaci szolgáltatásokat, valamint tanulmányok vagy képzés folytatását – komplexen biztosítja.

A 27. §-hoz és a 13. melléklethez

A Pfr. 2. mellékletének hatályon kívül helyezésével indokolt, hogy a nyilvántartó lap néhány lényeges ponttal kiegészítésre kerüljön, aminek keretében elvégezhető a Bv. tv. 2021. január 1-jével történő módosítása szerinti átvezetés is, miszerint a munkahely kijelöléséről szóló határozat véglegessé válik.

A 28. §-hoz

Az 1. ponthoz: A Pfr. 8. pontja a gyermekkorúval, illetve fiatalkorúval kapcsolatos környezettanulmány, és pártfogó felügyelői vélemény és összefoglaló pártfogó felügyelői vélemény elkészítésének külön szabályaira vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza, ezért a Pfr. 19. § (2) bekezdésében az összefoglaló pártfogó felügyelői véleményre történő utalás is szükséges. A rendelkezés kapcsán a Nemzeti Jogszabálytár az egyes büntetőjogi és igazságügyi tárgyú rendeletek módosításáról szóló 20/2020. (XII. 30.) IM rendelet 57. § 1. pontjával elrendelt módosításra utal, miszerint az „illetve a pártfogó felügyelő vélemény” szövegrész helyébe az „a pártfogó felügyelői vélemény, illetve az összefoglaló pártfogó felügyelői vélemény” szöveg lép, nem vezethető át, ezért szükséges a módosítás ismételt elvégzése.

A 2. és 13. ponthoz: Indokolt a kijelölés módjáról az egyéb pártfogó felügyelői tevékenység körében is rendelkezni, ezt végzi el a szövegcsere módosítás.

A 3. ponthoz: A pártfogó felügyelet intézkedés végrehajtása során a jegyzőkönyvi meghallgatásra nyitva álló határidő a kezdő irat érkezésétől számított harminc nap [Pfr. 42. § (2) bekezdés], célszerű a megelőző pártfogás végrehajtása során is a jegyzőkönyvi meghallgatás határidejének harminc napra történő módosítása.

A 4. ponthoz: A „megegyezés” kifejezés helyett a „megállapodás” kifejezés alkalmazása indokolt a Be. és a büntető ügyekben alkalmazható közvetítői tevékenységről szóló 2006. évi CXXIII. tv. törvény (a továbbiakban: Bktv.) terminológia használatára figyelemmel.

Az 5–6. ponthoz: A Be.-nek a közvetítői eljárást szabályozó LXVI. fejezete és a Bktv. a „terhelt” elnevezés helyett a „gyanúsított” elnevezést használja, ezért a Pfr.-nek a közvetítői eljárás lefolytatására vonatkozó III. fejezetében is a „gyanúsított” elnevezés szerepeltetése indokolt. Egyidejűleg mellőzni szükséges az eljárás alá vont személyre történő utalást, tekintve, hogy a szabálysértési ügyekre önálló végrehajtási rendelet vonatkozik [a szabálysértési ügyekben alkalmazható közvetítői eljárás egyes kérdéseiről szóló 73/2013. (XII. 18.) BM rendelet].

A 7. ponthoz: A kormányhivataloknak elsősorban pártfogó felügyelői asszisztens foglalkoztatására van lehetőségük, bár nem kizárt munkafelügyelők foglalkoztatása, mégis célszerűbb inkább ezt lehetőségként, és nem kötelezettségként megfogalmazni a normaszövegben.

A 8. ponthoz: A Pfr. 30. § (4) bekezdése a felülvizsgálati kérelem hiányában véglegessé vált határozatnak a kézbesítési szabályai szerepelnek, ehhez hasonlóan szükséges a 30. § (8) bekezdésében is rendezni a bírósági felülvizsgálati kérelem elbírálásáról meghozott bv. bírói határozat napjával véglegessé vált munkahely-kijelölő határozatnak a munkahely részére történő megküldését.

A 9. ponthoz: A rendelkezésből kimaradt az elítélt értesítése kérelmének felterjesztéséről, ezt pótolja a szövegcsérés módosítás.

A 10. ponthoz: A 2. melléklet szerinti munkáltatói értesítés hatályon kívül helyezésével szükségessé vált a Pfr. 31. § (1) bekezdésének a munkáltató részére adandó tájékoztatásra és a felhívásra vonatkozó kiegészítése.

A 11. ponthoz: Kodifikációs technikai módosítás.

A 12. ponthoz: A Bv. tv. 2021. január 1-jével történő módosításával a munkahely kijelöléséről szóló határozat véglegessé válik, így ennek pontosítása indokolt.

A 14. ponthoz: A pedofil bűnelkövetőkkel szembeni szigorúbb fellépésről, valamint a gyermekek védelme érdekében egyes törvények módosításáról szóló 2021. évi LXXIX. törvény kiegészítette a Btk. pártfogó felügyelet kötelező elrendelésének esetköreit. A Btk. 69. § (2) bekezdés e) pontja alapján pártfogó felügyelet alatt áll a szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejére az, akit tizennyolcadik életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény miatt ítélték szabadságvesztésre. Célszerű erre az alanyi körre is előírni a havi egyszeri jelentkezési kötelezettség minimumát.

A 15. és 17. ponthoz: A rövidítés első helyen történő bevezetését végzi el a szövegcsérés módosítás.

A 16. ponthoz: A gyakorlat jelzése alapján szükséges a kiegészítés, célszerűbb ugyanis a pártfogolt meghallgatásáról és tájékoztatásáról készült jegyzőkönyvben azt meghatározni, hogy milyen gyakorisággal (pl. hetente, kéthetente, havonta, kéthavonta stb.) szükséges eleget tenni a kapcsolattartási kötelezettségnek. A kapcsolattartás gyakoriságának meghatározása egyben a pártfogó felügyelők kockázattértékelő tevékenységéhez is kapcsolódik, tekintettel arra, hogy ez egy szakmai döntés, amit a pártfogó felügyelő a bűncselekmény súlyához, a bűnelkövetéshez vezető okok és azok fennállásához, a pártfogolt adott életkörülményeihez igazítva határoz meg. A jelentkezés módjának a jegyzőkönyvben történő meghatározása továbbá igazodik a Bv. tv. 313. § (4a) bekezdése szerinti – a veszélyhelyzetre figyelemmel megalkotott – új szabályozáshoz is, miszerint a pártfogó felügyelő dönthet arról, hogy a személyes kapcsolattartás helyett telefonon vagy egyéb elektronikus módon teljesítse a kötelezettségét a pártfogolt.

A 18. ponthoz: Tekintettel arra, hogy a Bv. tv. 313. § (5) bekezdése 2022. március 1. napjával kiegészült új magatartási szabály előírására vonatkozó javaslattétel lehetőségével, ezért szükséges ennek átvezetése a rendelkezésben.

A 19. ponthoz: A rendelkezés kapcsán a Nemzeti Jogszabálytár az egyes büntetőjogi és igazságügyi tárgyú rendeletek módosításáról szóló 20/2020. (XII. 30.) IM rendelet 57. § 17. pontjával elrendelt módosításra utal, miszerint a „kompetencia-fejlesztésére” szövegrész helyébe a „szociális és életvezetési készségek fejlesztésére” szöveg lép, nem vezethető át, ezért szükséges a módosítás ismételt elvégzése.

A 20. ponthoz: A közösségi foglalkoztatók programjai megvalósításának feltételeit befolyásolja az előírt külön magatartási szabályok száma, a külön magatartási szabályok teljesítésére kötelezettek csoporttá szervezésének lehetősége a fővároson, megyén belüli távolságok függvényében. Jelenleg a programok biztosítását jelentősen befolyásolja továbbá a koronavírus-járvány, amely a programok eltérő módon történő szervezését és ütemezését

teszi szükségessé. A programok megszervezése tehát nagyfokú rugalmasságot kíván meg a közösségi foglalkoztatót működtető szolgáltatóktól, amit a normaszövegben is meg kell jeleníteni.

A 21. ponthoz: A 7. § (3) bekezdését érintő módosításra tekintettel szükséges a hivatkozás pontosítása.

A 29. §-hoz

Az a) ponthoz: A Pfr. 7. § (2) bekezdés c) és d) pontjában foglaltak a 8. § (1) bekezdésébe kerülnek át, ezért a hatályon kívül helyezésük indokolt.

A b) ponthoz: A pártfogó felügyelők által alkalmazott környezetanulmány nyomtatvány tartalmaz automatikus kelteztést, így az írásba foglalás napjának megjelölése önálló funkcióval nem rendelkezik, ezért hatályon kívül helyezése indokolt.

A c) ponthoz: A Pfr. 24. § (1) bekezdése a bíróságok feladatkörére állapít meg kötelezettséget, amely tartalmát tekintve nem a Pfr.-re tartozó kérdés, továbbá e rendelkezés szükségtelen visszaismétlése a 9/2018. (VI. 11.) IM rendelet 45. § (1) bekezdésének, ezért annak átfogalmazása szükséges. Rendszertanilag jobban illeszkednek oda a Pfr. hatályos 21. § (3) bekezdésében foglaltak, ezért e rendelkezés hatályon kívül helyezése indokolt.

A d) és e) ponthoz: Külön bekezdésként kerül megállapításra az adatközlés, ezért a 34. § (2) bekezdés f) pontjának hatályon kívül helyezése indokolt.

Az f) ponthoz: A pártfogoltak segélyben részesítésének lehetősége rövid időn keresztül és csak meghatározott esetkörökben állt rendelkezésre mint a pártfogó felügyelői tevékenységet támogató eszköz. E támogatási forma finanszírozás hiányában nem tartható fenn, az a szociális ellátórendszer útján biztosítható.

A g) ponthoz: A rendelkezés a foglalkozások elnevezését duplán tartalmazza, a felesleges szövegrész elhagyása indokolt.

A h) ponthoz: Tekintettel arra, hogy a 2021. január 1-jétől hatályos szabályozás értelmében a munkaáltató is megkapja a kibővített tartalmú, munkahely-kijelölésről szóló határozatot, ezáltal minden releváns információ birtokába kerül, ebből következően okafogyottá vált a 2. melléklet szerinti munkáltatói értesítés. Az adminisztratív terhek csökkentése érdekében indokolt tehát e melléklet hatályon kívül helyezése.

A 30. §-hoz

A HIV-fertőzött fogvatartottak kezelésére, a speciális szükségleteik kielégítésére leginkább a Dél-pesti Centrumkórház alkalmas, amely földrajzilag közel van a Tököli Országos Büntetés-végrehajtási Intézethez, amely hosszabb ideje speciális részleget működtet a HIV-fertőzött fogvatartottak részére. Célszerű, hogy a HIV-fertőzött fogvatartottak továbbra is elsősorban a Tököli Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben kerüljenek elhelyezésre, ha ezt kérelmezik.

A 31. §-hoz

A 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet 2021. január 1-jétől hatályos 121. § (1) bekezdése szerint a zárkában vagy a lakóhelyiségben – ideértve a kórtermet is – elhelyezhető létszámot úgy kell meghatározni, hogy minden elítéltre hat köbméter légtér és egyéni elhelyezés esetén legalább hat, közösen elhelyezett elítéltek esetén személyenként legalább négy négyzetméter élettér jusson. A módosítás egyértelművé teszi, hogy az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézetben elhelyezett betegek és beutaltak esetében is meg kell tartani az elhelyezésre vonatkozó előírásokat.

A 32. §-hoz

A hatályos szabályozás nem biztosít lehetőséget a fegyelmi eljárás felfüggesztésére a védő kirendelésének időtartamára, mivel a védő kirendelése nem minősül a cselekmény elbírálására érdemben kiható előzetes kérdésnek. A fegyelmi eljárás lefolytatására rendelkezésre álló, viszonylag rövid határidő miatt előfordulhat, hogy a védő kirendelése és értesítése ezen túlnyúlik, ami a fegyelmi ügyek megszüntetéséhez vezethet. Ennek elkerülése érdekében, tekintve, hogy a védő biztosítása garanciális elem, a módosítás az ennek lebonyolítására szolgáló időtartamot kiveszi az eljárási határidő számításából azáltal, hogy önálló felfüggesztési okként jelöli meg.

A 33. és 35. §-hoz

A módosítás a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény rendelkezéseivel való összhang megteremtése érdekében szükséges.

A 34. és 38. §-hoz

A módosítás azon tárgyak körének a letétbe helyezését korlátozza, amelyeket a fogvatartott a végrehajtás során nem tarthat magánál, s ebből következően azoknak a letéti kezelése szükségtelenül komoly raktározási terhet jelent a bv. intézetek számára. Az átmeneti szabályok értelmében a módosítást követően az érintett fogvatartottakat egy méltányos – harmincnapos – határidővel felszólítják, hogy gondoskodjanak e tárgyak bv. intézeten kívüli megőrzéséről. A módosítás ugyanakkor lehetőséget biztosít méltányosság gyakorlására, például a lakhatási lehetőséggel nem rendelkező fogvatartott – aki nem rendelkezik olyan helyszínnel, ahová a tárgyak elhelyezhetők lennének – részére megmarad ez a lehetőség.

A 36–37. §-hoz

A módosítás újrendezi a 16. és 17. szakaszt. A szabadulás során szükséges intézkedések kerülnek a 16. szakaszba, míg az át nem vett letéti tárgyak kezelésére a bv. intézet oldalán felmerülő megőrzési stb. kötelezettségekről, illetve a felhagyott dologgal kapcsolatos rendelkezési jog gyakorlásáról a 17. szakasz rendelkezik.

A módosítás megszüntetni a bv. intézet oldalán komoly terhet jelentő gyakorlatot, miszerint a letéti tárgyat fogvatartott részére postai úton, csomagként adják fel, ehelyett a fogvatartottnak a letéti tárgy méltányos határidővel történő elszállítására való felszólítását írja elő.

A hatályos szabályozás szerint tárgylelet megsemmisítésére csak akkor van lehetőség, ha a fogvatartott írásban lemond a tulajdonjogáról, erre vonatkozóan akkor nyilatkoztatja a bv. intézet, ha a letéti tárgy átvételét megtagadja. Ezt a lehetőséget célszerű kiterjeszteni azon fogvatartotti körre, akiknek a tárgyaláson történő szabadítására kerülhet sor, ugyanis számos esetben gyakorlati problémát jelent, hogy a fogvatartott nem kéri a visszaszállítását a bv. intézetbe, és így a letéti tárgyait tovább kell őrizni.

Ha a fogvatartott írásbeli nyilatkozatban felhagy a letéti tárgy tulajdonjogával, a gazdátlan dologon a bv. intézet szerez tulajdonjogot [Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 5:52. §], és rendelkezhet annak felhasználásáról vagy megsemmisítéséről.

Arra az esetre, amikor a tárgyak elszállítására történő felszólítás szabályszerűen nem kézbesíthető a fogvatartott részére, megmaradnak a hatályos rendelkezések az őrzésre vonatkozóan. Egy évig történő őrzést követően a tárgyak értékesítésére kerülhet sor. E körben a hatályos szabályozás nem rendelkezik a letéti tárgyak megsemmisítésének a lehetőségéről, ugyanakkor a gyakorlatban e tárgyak jó része értékesítésre alkalmatlan, használt ruhadarab, ezért tekintettel arra, hogy az őrzésük nagy raktározási kapacitást köt le, ezek megsemmisítésének lehetőségét is szükséges megteremteni. Erre a Ptk. 5:12. § (1) bekezdése adhat alapot, azzal, hogy a felhasználás akár a dolog elenyészéséhez is vezethet. A Ptk. 5:12. § (3) bekezdése értelmében az értékesítésből befolyt összeg vagy a felhasznált dolog ellenértéke a jogosultat illeti meg. Kiemelést érdemel, hogy garanciális elemként a megsemmisítésről – a tárgyak megjelölésével – jegyzőkönyvet kell felvenni. Értékesítés esetén a visszakövetelésre vonatkozó szabályok nem változnak.

Végül pontosítani szükséges a magyar hatóság által kiállított úti okmányra mint speciális okmányletetre vonatkozó rendelkezéseket – kiemelten a külföldre utazást korlátozó rendelkezés hatálya alatt állók úti okmányának visszatartására és a korlátozás megszűnését követő eljárásra vonatkozóan – a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény rendelkezéseivel összhangban.

A 38. §-hoz

Átmeneti rendelkezés beiktatása indokolt azokban az ügyekben, amikor a fogvatartott szabadítására a módosítás hatálybalépését megelőzően került sor, és a fogvatartott a letéti tárgyak elszállításáról nem gondoskodott.

A bv. intézetek raktáraiban felhalmozódott, értékesítésre alkalmatlan letéti tárgyak megsemmisítése nagyban megnövelné a raktározási kapacitást, ezért a módosítás átmeneti rendelkezéssel alkalmazhatóvá teszi az újonnan megállapított 17. § (4) bekezdése szerinti megsemmisítésre vonatkozó rendelkezést azon tárgyak esetében,

amelyeket az új rendelkezés hatálybalépésekor már legalább két éve őriznek, és a fogvatartottat a tárgyak elszállítására – igazolható módon – írásban felszólították, és azt határidőre nem teljesítette.

A 39. §-hoz

Az a) ponthoz: A technológiai fejlesztéseknek köszönhetően számos elektronikai eszköz, pl. a mobiltelefon, már beépített akkumulátorral rendelkezik, amely nem távolítható el, ezért azok letétbe helyezését biztosítani szükséges.

A b) ponthoz: A módosítás lehetőség biztosít arra, hogy a bv. intézetek az ólomzár helyett egyéb anyagból készült plombát használjanak.

A 40. §-hoz

A 15/2014. (XII. 17.) IM rendelet 5. § (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a bv. intézet házipénztárában a fogvatartott kapcsolattartója és a vele hivatalos minőségben álló kapcsolattartó hivatali munkaidőben a fogvatartott részére letéti számláján pénzt helyezhet el.

A rendelkezés deregulációja indokolt, ugyanis

- a) a házipénztárba történő befizetés a bv. intézet biztonságát és belső rendjét veszélyezteti,
- b) a gyakorlatban nem kivitelezhető sem a teljes hivatali időben, sem pedig a részidőben történő házipénztári befizetés,
- c) a házipénztár kapuhoz való kitelepítése szintén nem megoldás, mivel ehhez sem a humán, sem pedig a technikai, biztonsági feltételek nem adóttak.

A 41. §-hoz

A módosítás a joggyakorlat jelzése alapján annak részletszabályait határozza meg, hogy az elítélten szemben kiszabott pénzbüntetés, illetve szabálysértési pénzbírság esetén, amelynek meg nem fizetése esetén azt szabadságvesztés büntetésre, illetve szabálysértési elzárásra változtatják át, miként engedélyezhető a kifizetés.

A 42. §-hoz

A módosítás alapján az elítélt a magánál tartható tárgyakból a bv. intézet parancsnoka által meghatározott mennyiséget tarthatja magánál, ezáltal elkerülhető, hogy az intézeti programokon vagy a szabad levegőn tartózkodás alatt a birtokában tartható tárgyakkal üzleteljen, ami sértené a végrehajtás rendjét.

A 43. §-hoz

A módosítás révén elkerülhető az a progresszivitással kapcsolatos jogalkotói szándékkal ellentétes gyakorlat, hogy a bv. intézetek az átszállítással érkező elítélteket többségében általános rezsimbe sorolják különösebb szakmai indok nélkül.

A 44. §-hoz

Az egyéniesítés lehetősége biztosított a Bv. tv. 95. § (7) bekezdése szerinti – legalább hathavonta kötelező – felülvizsgálattal. A módosítás a rezsimbe sorolás soron kívüli felülvizsgálatát megalapozó eseteit egészíti ki azzal, ha az elítélt a bv. intézet rendjét súlyosan megsérti. Ez alapot adhat a szigorúbb rezsimbesorolásra, és így biztosítható a progresszivitás elve, továbbá ez kellő visszatartó erőt jelent a végrehajtás rendjét sértő cselekményekkel szemben.

A 45. §-hoz

Pszichoszociális részlegben olyan speciális fogvatartottak helyezhetők el, akik állapotuknál fogva elkülönítendőek az általános fogvatartotti csoporttól, vagyis speciális kezelést, foglalkozást igényelnek, de a gyógyító-terápiás részlegre helyezés feltételei nem állnak fenn. Éppen a fentiekből következően a részlegben elhelyezett fogvatartottak részéről megjelenhet olyan nem együttműködő, vagy éppen ellenkezőleg, olyan példásan együttműködő magatartás, amelyre a fokozatosság elve alapján – akár a rezsimszabályok szigorításával, akár azok enyhítésével – a bv. intézet részéről indokolt reagálni. A módosítás az általánostól eltérő rezsimbesorolás lehetőségével a reintegrációs eszköztár bővítését célozza.

Az első alkalommal végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték részlegére helyezett elítéltek vonatkozásában elsődleges cél a kapcsolattartás megerősítése, fenntartása, ennek feltételeit teremti meg a módosítás a fokozathoz igazodó általános rezsimbesorolási szabályoknál gyakoriságában, illetve tartamában kedvezőbb kapcsolattartási normák megállapításával.

A 46. §-hoz

Komoly reintegrációs érdek áll az első alkalommal végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték esetében a bűnisméltési kockázat csökkentését szolgáló komplex programok megszervezését és a megrögzött elkövetőkkel történő együttes elhelyezésből eredő börtönártalmak kiszűrését elősegítő, az első alkalommal végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték részlegére történő elhelyezés mögött. A módosítás meghatározza a BFB döntéshozatalára vonatkozó részletszabályokat. A Bv. tv. 109/B. § (1) bekezdése szerinti elhelyezésről a BFB dönt, a módosítás lehetőséget biztosít ugyanakkor arra, hogy az elítélt személyes körülményei alapján írásban kérhesse a részlegre helyezés megszüntetését.

A 47. §-hoz

A módosítás megállapítja az időskorúak részlegére helyezés részletszabályait, ennek körében különös figyelmet fordít a részlegre helyezett időskorúak egészségügyi és mentális állapotának a felmérésére.

A 48. §-hoz

Az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXXIV. törvény a reintegrációs őrizet engedélyezésével szembeni ügyészi fellebbezés halasztó hatályát mondta ki. A módosítás annak érdekében, hogy a meghallgatáson való jelenlét szükség szerint megszervezhető legyen, előírja az ügyészség értesítését azokban az ügyekben, ahol az esedékesség előtt kevesebb mint harminc nappal nyújtja be az elítélt a kérelmét.

A 49. §-hoz

A módosítás annak érdekében, hogy a feltételes szabadság tárgyában tartott meghallgatáson való jelenlét szükség szerint megszervezhető legyen, előírja az ügyészség értesítését azokban az ügyekben, ahol a feltételes szabadságra bocsátás tárgyában a bv. intézet soron kívül tesz előterjesztést a büntetés-végrehajtási bírónak.

Az 50. §-hoz

A halottvizsgálatról és a halottakkal kapcsolatos eljárásról szóló 351/2013. (X. 4.) Korm. rendelet 43/A. § (2) bekezdése szerint az Elektronikus Halottvizsgálati Bizonyítvány Kiállító Rendszerben rögzített halottvizsgálati bizonyítvány adatai automatikusan továbbításra kerülnek az Elektronikus Anyakönyvi Rendszer felé. Ezzel összefüggésben az anyakönyvi eljárásról szóló 2010. évi I. törvény 61. § (1a) bekezdése értelmében a haláleset anyakönyvezéséhez szükséges adatok az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltatási Tér útján kerülnek megküldésre az illetékes anyakönyvvezetőnek. A módosítás az elektronikus rendszerek kapcsolata által biztosított elektronikus útra figyelemmel módosítja a 147. § (3) bekezdését, illetve a halottvizsgálati bizonyítvány és a halotti anyakönyvi kivonat átadásának, megkereséshez csatolásának, beszerzésének és megküldésének technológiasemleges útját biztosító módosításait kívánja elvégezni.

Az 51. §-hoz

A módosítás az utazási korlátozás alatt állók úti okmányának visszatartására vonatkozóan, a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 16. § (5) bekezdés d) pontjával való összhang biztosítása érdekében szükséges.

Az 52. §-hoz

A módosítás a büntetőeljárásról szóló törvény és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2020. évi XLIII. törvény 125. §-ával és 132. § e) pontjával elvégzett módosításból eredő végrehajtási rendelkezést állapít meg.

Az 53. §-hoz

A módosítás az átmeneti rendelkezés beiktatásával kellő időt biztosít a BFB részére, hogy azokban az esetekben, ha az adott bv. intézetben kísérleti jelleggel már működik az első alkalommal szabadságvesztésre ítélték vagy az időskorúak részlege, az ott elhelyezettek tekintetében a módosítás hatálybalépésétől számított harminc napon belül felülvizsgálhassa a feltételeket, és meghozhassa a döntést a tényleges részlegre helyezésről.

Az 54. §-hoz

Az a) és b) ponthoz: A módosítás a rövid megjelölés első helyen történő bevezetése miatt szükséges.

A c) ponthoz: A módosítás a megalapozott döntéshozatalt segíti elő.

A d)–f) ponthoz: A Bv. tv. jutalmazási formákra vonatkozó 165. § (2) bekezdése 2022. március 1. napjával kibővült, ezért szükséges a hivatkozások pontosítása.

A g) és h) ponthoz: A módosítás a rövid megjelölés első helyen történő bevezetése miatt szükséges.

Az l) ponthoz: A módosítás eredményeként a gyógyító-terápiás részlegen történő elhelyezés is reintegrációs programnak minősül, így lehetőség nyílik az elítéltek és letartóztatottak egy részlegen történő elhelyezésére.

Az 55. §-hoz

A büntetőügyekben közvetítői tevékenységet végző pártfogó felügyelő képesítési követelményei a gyakorlati készségek megszerzését célzó mentorálási folyamatban való részvétel tekintetében pontosításra szorulnak. A módosítás célja annak hangsúlyosabbá tétele, hogy a mediátori készségek valós konfliktushelyzetben való elsajátítását és szakmai alkalmasság vizsgálatát célzó mentorálási folyamatban való részvétel és a mentorálási folyamat követelményeinek teljesítése a képesítési követelmények részét képezik. A közvetítői tevékenységet végző pártfogó felügyelők számára a mentori rendszer biztosítja a folyamatos és gyakorlati igényekre épülő továbbképzést, valamint azt, hogy a mediátorok rendszeresen kapjanak külső, támogató jellegű szakmai visszajelzést a működésükről.

A módosítás továbbá a mentori rendszer keretein belül biztosítandó fejlesztések és szakmai alkalmak elnevezését pontosítja és aktualizálja az elmúlt évek gyakorlatának és a felmerült igényeknek megfelelően.

Az 56., 57. és 59. §-hoz, valamint a 14., 15. és 17. melléklethez

Ha a távol lévő terhelttel szemben lefolytatott eljárást követően a végrehajtás érdekében kibocsátott elfogatóparancs eredményre vezetett, a tisztességes eljárás lefolytatásához fűződő jog érvényesítése és Magyarország nemzetközi egyezményekben vállalt kötelezettségeinek teljesítése érdekében szükséges azon részleletszabályok kidolgozása, amelyek rendezik, hogy az elítélt bv. intézetbe, illetve javítóintézetbe történő befogadását követően miként kerüljön sor a Be. CI. és CII. Fejezete szerinti eljárásban meghozott jogerős ügydöntő határozat kézbesítésére és a jogorvoslati jogról (perújítási indítvány) való tájékoztatására.

A kézbesítési kötelezettséget – és az új kézbesítési ív bevezetésével a jogorvoslati jogról és annak határidejéről való tájékoztatást – ahhoz a bírósághoz célszerű telepíteni, amely a végrehajtás érdekében az elítélt elfogása iránt intézkedett. A szabadságvesztés és elzárás végrehajtása esetén az elfogatóparancsot a büntetés-végrehajtási bíróság bocsátja ki, míg a javítóintézeti nevelés esetén az elfogatóparancsot az a bíróság bocsátja ki, amelynek eljárásában az intézkedés végrehajthatóvá vált.

Garanciális érdekből az újonnan bevezetett kézbesítési íven a bíróság tájékoztatja az elítéltet az érdekében a Be. CI. vagy CII. Fejezete szerinti büntetőügyben eljáró védő személyéről. A hatályos rendelkezések alapján a büntetés-végrehajtási bíróság nem értesül a büntetőügyben eljáró védő személyéről, sem arról, hogy az eljárást a Be. CI. vagy CII. Fejezete alapján folytatták le, ezért szükségessé vált az 1. és a 3. számú melléklet szerinti értesítőlapon adattartalmának ezek vonatkozásában történő kiegészítése.

Az 58. §-hoz

A területi pártfogó felügyelői szolgálatok által jelzett gyakorlati tapasztalatok alapján a bíróságoktól érkező, környeztanulmány készítése iránti megkeresések által közölt adatok gyakran hiányosak, a pártfogó felügyelők számára nehezen azonosítható, hogy mi a kegyelmi kérelem tárgya, a terheltnek vagy elítéltnak mely ügyére vonatkozik a kérelem, és milyen tényekre, körülményekre hivatkozik a terhelt, illetve az elítélt kérelmében. Ezek az adatok iránymutatást nyújtanának a pártfogó felügyelőknek, hogy a környeztanulmány készítése során elsősorban mely tényezők, körülmények vizsgálatára kell fókuszálniuk, mely kérdések vonatkozásában kell következtetéseket levonniuk, így az elrendelő részére szakmailag alaposabb vélemény megfogalmazására, szélesebb körű információt tartalmazó környeztanulmány készítésére volna lehetőség. A módosítás ennek érdekében egyrészt kötelezővé teszi a kérelem tárgyának megjelölését, másrészt lehetőséget biztosít a kirendelőnek kérdés megfogalmazására.

Az 59. §-hoz, valamint a 14. és 16. melléklethez

A hatályos rendelkezések szerint az 1. melléklet szerinti értesítőlap 2.1. pontjában az elsőfokú bíróság határozata, harmadfokú eljárás esetén pedig a másodfokú bíróság határozata tekintetében nincs lehetőség feltüntetni kihirdetésének napját (keltét), azonban a bv. intézetnek szükséges ismernie ezt a dátumot az összbüntetési előterjesztés összeállításakor. Az értesítőlap 3. pontja nem tartalmazza a bűncselekmény(ek) elkövetési idejét. Ezek az adatok szintén az összbüntetési eljárások során, a bv. intézeti adatszolgáltatásnál, az összbüntetési előterjesztések esetében bírnak jelentőséggel. Szükséges az értesítőlapon az eljáró ügyész névét és a vádirat számát is feltüntetni, ugyanis ez az adat a bv. intézet számára azért fontos, mert az ügyészi szám alapján kapcsolható össze a letartóztatás az adott ügyben kiszabott jogerős szabadságvesztéssel, így annak beszámítására maradéktalanul sor kerülhet.

A hatályos rendelkezések szerint a 19. melléklet szerinti értesítőlapon nincs lehetőség a Gazdasági Hivatal ügyszámának feltüntetésére, ezt pótolja a módosítás.

A 60. §-hoz

Az a) ponthoz: Az egységes gyakorlat érdekében szükséges rögzíteni azt, hogy az a körülmény, hogy az elítélt fogva van, nem alapozza meg – a tényleges tartózkodási hely megváltozása okán – az illetékesség megváltozását.

A b) ponthoz: A Bv. tv.-re történő utalás pontosítása szükséges, ezt végzi el a szövegcsérés módosítás.

A 61. §-hoz

A 2021. évi CXXXIV. törvény rögzítette, hogy az ún. Barnahus módszer felhasználásával végzett eljárási cselekmény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 61. § (2) bekezdésében meghatározott szolgáltatást végző szaktanácsadó mellett a jogszabályban meghatározott más szaktanácsadó közreműködésével is végrehajtható. Annak érdekében, hogy az eljárási cselekményen közreműködő, különböző hátterű szaktanácsadók azonos színvonalon lássák el tevékenységüket, szükségessé vált a velük szemben támasztott képesítési követelmények egységesítése. Az új rendeleti szabály alapján – az elhanyagolt és bántalmazott, különösen a szexuálisan bántalmazott gyermekek vizsgálatát és terápiáját végző szolgáltatásról szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 155/B. § (2) bekezdés a) pontja szerinti szabályozással egyezően – pszichológus vagy pszichiáter végzettségű személy kérhető fel a szaktanácsadó feladatok ellátására.

A 62. §-hoz

Az egyszerűsített elektronikus kézbesítés törvényi szabályozásának rugalmassága abból fakad, hogy bármilyen elektronikus elérhetőség választható az ügyirat címzett részére történő kézbesítéséhez, de ennek során a címzett rendelkezésére kell bocsátani egy elérhetőséget, ahol a címzett ellenőrizheti a küldemény hitelességét, és a kézbesítés csak akkor lesz szabályszerű, ha a címzett igazolható módon nyilatkozik az átvételről. A módosítás célja, hogy a rugalmasságból fakadó előnyöket érvényesítse a rendeleti szabályozásban is. Ennek megfelelően nem korlátozza az igénybe vehető elektronikus csatornákat, és nem szab jogszabályi határidőt a kézbesítés visszaigazolására.

Az egyszerűsített elektronikus úton való kézbesítési folyamat első lépése a kézbesítendő ügyirat kiküldése, erre a szakaszra nézve a módosítás célja, hogy azonos alkalommal a címzettnek csak egy elektronikus elérhetőségére küldjék meg a küldeményt. További elérhetőségre akkor célszerű megküldeni a küldeményt, ha a korábbi elérhetőség észszerű időn belül nem bizonyult megfelelőnek. A módosítás egyaránt lehetővé teszi a címzett által korábban bejelentett és a hivatalosan ismert elektronikus elérhetőségre való kézbesítést. A két típusú elérhetőség között a módosítás csak a visszaigazolásnál tesz különbséget.

A folyamat második lépése a hitelesség címzett általi ellenőrzése. Szóbeli kapcsolatfelvétel esetén ez egybeeshet a harmadik lépéssel, a nyilatkozat szóbeli megtételével. A módosítás szerint ugyanakkor ez az egybeesés nem szükségszerű, különféle okokból ugyanis elképzelhető, hogy a címzett telefonon ellenőrzi a hitelességet, és utána írásban tesz nyilatkozatot. Az ügyirat hitelességének ellenőrzése akkor valósulhat meg megfelelően, ha a címzett a megadott telefonszámon kezdeményezi a kapcsolatfelvételt, ahol azonnal meggyőződhet a küldemény hitelességéről.

A kézbesítés szabályszerű megtörténtéhez szükséges nyilatkozat mint a folyamat utolsó lépése megtehető szóban vagy írásban is. A szóbeli nyilatkozat történhet a személyes megjelenés alkalmával, ilyenkor feljegyzés vagy jegyzőkönyv készül róla. Másrészt a szóbeli nyilatkozat történhet kizárólag a kapcsolatot biztosító elektronikus úton – pl. telefonos kapcsolatfelvétel útján –, ami csak akkor érvényes, ha a hangfelvétellel való rögzítése megtörténik. Ezzel párhuzamosan a nyilatkozatról feljegyzést is kell készíteni, és azt a kézbesítendő ügyirattal együtt kell kezelni. Az írásbeli nyilatkozat kétféleképpen történhet, elektronikus úton és hagyományos postai úton. Az elektronikus úton tett nyilatkozat kizárólag az eljárás során korábban bejelentett elektronikus elérhetőségről fogadható el, hiszen bármilyen más elektronikus elérhetőségek esetén a valósággra egyedül a kézbesítésről szóló nyilatkozatból lehetne következtetni, míg a korábban bejelentett elérhetőségről származó nyilatkozat esetén ezt az elérhetőség bejelentésére szolgáló nyilatkozat is megerősíti.

A szabályozásnak a jogkövetkezmények szempontjából leglényegesebb eleme, hogy a nyilatkozattétel, amelynek napja a törvényi szabályok alapján a kézbesítés napja is egyben, mikor történik. Szóbeli nyilatkozat esetén egyértelmű, hogy amikor a nyilatkozat elhangzik, azon a napon történik meg a kézbesítés. Írásbeli nyilatkozat esetén azonban problémát okozna, ha a nyilatkozattétel napjaként a nyilatkozatban szereplő dátumot kellene figyelembe venni, mert egyrészt ez hiányozhat a nyilatkozatból, másrészt pedig egy ilyen szabályozás teljes mértékben a címzetre bízna, hogy a jogkövetkezmények mikor álljanak be. Célszerű ehelyett olyan objektív, nem a címzett bevallására alapított időpontot meghatározni, amikor a nyilatkozat megtételére biztosan sor került. Ilyen időpontként az írásbeli nyilatkozat kézbesítése határozható meg. Elektronikus úton történő írásbeli visszaigazolás esetén a nyilatkozat elküldésének napja egybeesik a nyilatkozat megérkezésének napjával, ezért a legcélszerűbb a nyilatkozat megérkezésének napját tekinteni a kézbesítés napjának. Postai úton megküldött nyilatkozat esetén, mivel maga a kézbesítés is hosszabb ideig tarthat, ezért a postára adás napja objektív és jól meghatározható időpontot jelent.

A 63. §-hoz

1. Az eljárási cselekmény személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása egyszerűsített telekommunikációs jelenlét esetén nem kizárólag az eljárási cselekményt lefolytató bíróság, ügyészség vagy nyomozó hatóság, hanem az azon telekommunikációs kapcsolat útján önkéntesen részt vevő személy feladata is, hiszen részben az ő eszközével és az ő aktív közreműködésével jön létre a telekommunikációs kapcsolat. Ennek megfelelően a módosítás a jelenlétre jogosult vagy kötelezett személy feladatkörébe utalja az eljárási cselekmény megtartásához szükséges körülmények biztosítását az elkülönített helyszínen. A jelenlétre jogosult vagy kötelezett személy így csak olyan elkülönített helyszínt választhat, ahol nincsenek az eljárási cselekményt, illetve annak rendjét, méltóságát, biztonságát zavaró vagy őt befolyásoló körülmények. Az ezzel kapcsolatos együttműködési feladataira őt az eljárási cselekmény megkezdése előtt is figyelmeztetni kell, és ha e körülményeket az eljárási cselekmény folyamán nem képes biztosítani, az az eljárási cselekmény akadályát képezi, az 54/B. § (3) bekezdése szerint.
2. Az elkülönített helyszínen a kamerabeállítással kapcsolatos követelményként az új szabályok alapvető rendezőelve, hogy a jelenlétre jogosult vagy kötelezett személy együttműködésén keresztül, de változatlanul az eljárási cselekmény vezetője határozza meg, hogy a kamera az adott pillanatban mit közvetít. Ennek megfelelően indokolt lehet, hogy a kamera kizárólag az eljárási cselekményen jelenlétre jogosult vagy kötelezett személy közeli képét közvetítse, vagy akár egy áttekintő képet az elkülönített helyszínről, de az elkülönített helyszín ellenőrzését

(pl. a kamera körbemozgatását) az eljárási cselekmény vezetője bármilyen időpontban kérheti az eljárási cselekmény során.

Ha a jelenlétre jogosult vagy kötelezett személy az eljárási cselekmény megkezdése előtt megtett figyelmeztetés ellenére nem biztosítja az elkülönített helyszínen a megfelelő körülményeket, így ha az eljárási cselekmény tárgyi feltételei (pl. zavaró körülményektől mentes elkülönített helyszín) vagy az alanyi feltétel, az együttműködési készség teljes vagy részleges hiányára utaló körülmények merülnek fel, az eljárási cselekmény nem folytatható. E garanciális követelményekkel érhető el, hogy az eljárási cselekményt ne érje tiltott befolyásolás.

3. Az eljárási cselekmény lefolytatásának dinamikus szabályai terén az általános szabályoktól annyiban kell eltérni, hogy az elkülönített helyszínen hivatalos személy hiányában csak az eljárási cselekmény vezetője állapíthatja meg a jelenlétre kötelezett vagy jogosult személy személyazonosságát, és ha a zárt adatkezelés szükségessége merül fel, azt egy párhuzamos vagy megelőző telekommunikációs kapcsolattal lehet a résztvevőktől elzártan elvégezni.
4. Telekommunikációs jelenlét esetén a 12/2018. (VI. 12.) IM rendelet 52. § (1) bekezdése szerint – a fedett nyomozó, illetve titkosan együttműködő személyre vonatkozó kivételtől eltekintve – rögzíteni kell legalább a 46. § (1) bekezdésében meghatározott, az eljárási cselekmény helyszínén, illetve a 47. § (1) bekezdésében meghatározott, az elkülönített helyszínen elhelyezett eszköz kép- és hangfelvételét. E szabálytól egyszerűsített telekommunikációs jelenlét esetén tartalmilag nem, csupán annyiban kellett eltérni, hogy az elkülönített helyszínen nem a 47. § (1) bekezdésében meghatározott, hanem az elkülönített helyszínen használt speciális eszköz kép- és hangfelvételét kell rögzíteni. Előfordulhat, hogy akár az eljárási cselekmény helyszínén, akár az elkülönített helyszínen olyan eszközt vesznek igénybe, amely nem alkalmas a pontos időpont felvételre történő rögzítésére. Annak érdekében, hogy az ilyen hiányosság önmagában ne legyen akadálya az eljárási cselekmény egyszerűsített telekommunikációs jelenléttel történő lefolytatásának, szükséges, hogy az időpont szóbeli bemondással is rögzíthető legyen.
5. Az egyszerűsített telekommunikációs jelenlét fogalmi ismérve, hogy a jelenlétre jogosult vagy kötelezett eszközt használják fel a telekommunikációs kapcsolathoz. Ez elvégezhető úgy is, hogy csak a jelenlétre jogosult vagy kötelezett személy jelentkezik be az elkülönített helyszínről, de úgy is, hogy mellette ott tartózkodik a hatóságnak egy tagja, aki az általános feladatait képes ellátni. Ebben az esetben indokolt, hogy a hatóság jelen lévő tagja a személyazonosság ellenőrzésével és a személyes adatok kezelésével kapcsolatos feladatokat az általános szabályok szerint elvégezhesse. Az eljárási cselekmény tárgyi feltételeivel kapcsolatos más feladatokat azonban nem indokolt a hatósági személyre bízni, lévén, hogy sem az eszköz, sem az elkülönített helyszín nem áll az ő rendelkezése alatt, ezek kontrollálásának alapja nem a hatósági kényszer, hanem a jelenlétre jogosult önkéntes együttműködése.

A 64. §-hoz

A 2021. évi CXXXIV. törvény a Be. 360/A. §-ának a beiktatásával megteremtette annak a kereteit, hogy meghatározott esetekben az eljárási cselekményről készült jegyzőkönyvet az eljáró szerv az eljárási cselekményt követő három napon belül készítse el. A törvénymódosítás számos garanciális szabályt tartalmaz. A rendeletmódosítás a törvényi garanciák érvényre juttatása érdekében rendeleti szinten a megfelelő tájékoztatásra vonatkozó szabályokat teremti meg.

A 65. §-hoz

A 2021. évi CXXXIV. törvény rögzítette, hogy az ún. Barnahus módszer felhasználásával végzett eljárási cselekmény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 61. § (2) bekezdésében meghatározott szolgáltatást végző szaktanácsadó mellett a jogszabályban meghatározott más szaktanácsadó közreműködésével is végrehajtható. Erre tekintettel szükségessé vált átvezetni a rendeleti szabályokban az eljárási cselekményen közreműködő szaktanácsadó személyét érintő változást.

A 66. §-hoz

Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvénynek az ügyirat másolatáért, illetve kivonatáért fizetendő illetékre vonatkozó rendelkezéseit az egyes adótörvények módosításáról szóló 2020. évi CXVIII. törvény 2021. január 1-jével hatályon kívül helyezte. Erre tekintettel szükségtelen a 12/2018. (VI. 12.) IM rendeletnek arról rendelkeznie,

hogy az ügyirat-megismerés biztosításáról vezetett nyilvántartásban fel kell tüntetni a másolatért fizetett illeték összegét vagy a másolat készítésének illetékmentességét. A tervezet ezért e rendelkezést hatályon kívül helyezi.

A 67. §-hoz

A módosítások főszabály szerint a tervezet kihirdetését követő napon lépnek hatályba, kivéve a Bnytv.-hez kapcsolódó végrehajtási rendelkezéseket, amelyek 2022. június 28-án.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: 1051 Budapest, Nádor utca 22.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarokozlony.hu> honlapon érhető el.